

20. oktober 2026

UKA2026/361

Uunga siunnersuut: Inuit nunat allaneersut pillugit maleruagassat naapertorlugit najugaqarnissamut sulinissamullu akuersissummik pisariaqartitsisut Kalaallit Nunaanni piffissami killilimmi taamaallaat sulisinnaasariaqarnersut, akuersissutit katillugit ukiut sisamat tikillugit killilerneqarsinnaanersut sulisitsisumullu atorfimmullu aalajangersimasumut pituttorneqarsinnaanersut, aammalu ilaqttanik nassataqarsinnaaneq ataavartumillu najugaqarnissamut ingerlaqqinneq qanoq killilersorneqarsinnaanersut pillugit apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Pele Broberg, Naleraq)

Siumumiit Inatsisartunut ilaasortaq Pele Broberg, Naleraq, oqallississiamik saqqummiussineranut qutsavigaarput.

Siumumiit isumaqarpugut oqallinneq manna nunanit allanit suliaartortut qanoq sivilutigisumik nunatsinniittarnissaannut aammalu najugaqarsinnaanerannut taamaallaat tunngassuteqanngitsaq. Nunarput, suliffeqarnerput aammalu innuttaasut siunissarput nammineq aalajangiiffigisinnaanerannut aamma tunngavoq.

Immitsinnullu apereqqaalaarta: Sooq Kalaallit Nunaat nunanit allanit suliaartortunik ukiuni makkunani pisariaqartitsinerulersimava?

Peqqutaasut ilaat oqaluttuarisaanitsinni nassaarineqarsinnaapput. Tassami naartunaveersaasersiusimaneq (spiralilersuisimaneq) naalagaaffiup Danmarkip akisussaaffigisaanik innuttaasunut kalaallinut sakkortuumik aammalu inuttut annertuumik kinguneqarnerlutitsivoq. Taakku aamma innuttaasut amerlassusaasa ineriartornerannut, taamaalillutillu siunissami sulisinnaasut amerlassusaannut annertuumik sunniuteqarput.

Peqatigisaanik meeqqat inunngortartut ikiliartorput, utoqqaat amerliartorput, innuttaasullu ilaat nunatsinnit nussorlutik sulii. Tamanna ukiuni aggersuni 20–30-ni aningaasaqarnikkut annertuumik unammilligassaqalersitsissaaq.

Taamaattumik nunanit allanit suliaartortut killilersorneqarnissaat kisiat oqallisigisariaqanngilarput, nammineq innuttaattut siunissarput qulakkeertariaqarparput aamma.

Siumut isumaqarpoq nunarput namminerisaminik akuutitsinissamut politikki oqartussaaffiullu tamakkiisumik ingerlatilernissaanut tunngasumik akisussaaffiup tigunissaa aammalu nammineq uatsinnut tulluurtumik inatsisiliornissaa pisariaqarpoq.

Inatsit oqaatsitsinnik, kulturitsinnik aammalu inuiaqatigiittut pisariaqartitatsinnik tunngaveqartariaqarmat.

Akuerineqarsinnaanngilarmi nunani allaneersut innuttaasut pillugit aalajangiisinnaatitaaneq pingaarnerpaaq suli Danmarkimiit oqartussaaffigineqarnera, naak kingunerisassat Kalaallit Nunaata nammineerluni isumagisassarigaluarai.

Peqatigisaanik innuttaassuseq aammalu kinaassuserput inuiaqatigiittut nammineq aalajangiiffigisinnaalernissaat anguniartariaqarparput.

Tassami tamakkunani nammineq aalajangiisinnaatitaaneq annertunerusumik angunngikkutsigu, nunatsinni kalaallit innuttaasunut allanut sanilliullutik ikinnerussuteqalernissaat aarlerinaateqarpoq.

Siumumiillu aamma erseqqissumik oqaatigissavarput: Social dumping – tassa akissarsiatigut aammalu sulinermi atugassarititaasutigut ajornerulersitsineq – akuersaanngilluinnarmat! Taamaattumik taamatut nalaatoqarsimappat taava oqartussanut apuunneqartartussaammat.

Nunanit allanit suliartortut akissarsianik appasinnerulersitsinissamut imaluunniit nunatsinni najugaqartut kalaaleqatitsinnut suliffissaannik arsaartuinissaq imaluunniit tunulliussinissamut atorineqassanngilluinnarpoq.

Suliffeqarfiit nunanit allanit sulisartunut atuuttut, nunatsinni innuttaasunut ilinniartitsinermut aammalu piginnaanngorsaannermit akisussaaqataassapput. Nakkutilliineq aamma annertusartariaqarpoq.

Nunanit allanit suliartortut amerlanerpaamik ukiuni sisamani nunatsinni najugaqarsinnaanerannut siunnersuut sukumiisumik misissorneqartariaqarpoq.

Suliffeqarfinnut ajornartorsiutinik nutaanik pilersitsissanngilagut, kisianni aamma akuerisinnaanngilarput nunanit allanit suliartortut nunatsinni najugaqartut kalaallit ilinniartitaanissaannut suliffissaqartinneqarnissaallu annikillisarneqassanngilluinnarpoq.

Kalaallit Nunaat nunarsuarmut ammasuussaaq, kisianni siunissatta sinaakkutissai nammineq aalajangissavagut.

Tamanna nunanit allanit tikittartunut akerliunermik tunngaveqanngilaq. Nunatsinnut aammalu kinguaariinnut aggersunut akisussaassuseqarnermik tunngaveqarpoq.

Nunarput, innuttaatigut aammalu siunissarput nammineq pigaarput.

Siumumiit oqaatigisinnaasarpassuaqaraluarluta taamatut naatsumik tunngaviusumillu oqaaseqarpugut, neriuppugullu oqallinneq pitsaasoq ingerlanneqarumaartoq.

Qujanaq.

Erik Jensen, Siumut